I.1.1.PAROHIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ARAD-ŞEGA 1

A. ***Istoricul comunităţii parohiale***:

Cartierul Şega a fost înainte de 1890 o aşezare formată din câteva familii de români. Unele din grădinile lui formau proprietatea străinilor care nu locuiau aici, cea mai însemnată parte din teritoriul cartierului fiind locuită însă de români. Aspectul românesc se schimbă odată cu anul 1892 când ia fiinţă Fabrica de vagoane ,,Astra'' şi Uzina Textilă UTA, şi odată cu acestea numărul străinilor creşte, angajându-se în aceste fabricii, şi căutând locuinţe sau locuri de casă în cartierul Şega din vecinătatea fabricilor amintite. După primul război mondial, elementul românesc este chemat din nou la viaţă. Încep angajările şi imigrările de muncitori, funcţionari, ceferişti şi oameni de serviciu în slujbele statului român, şi cu ele cartierul începe iarăşi să fie populat cu tot mai mulţi români, până când acesta ajunge în majoritate românesc.

Deodată cu înmuţirea românilor din Şega s-a simţit nevoia unei biserici ortodoxe. Cartierul a aparţinut catedralei şi parohiei Arad. Primul pas pentru înfiinţarea parohiei Şega s-a făcut în 17 oct. 1923 când, Protopopul Aradului Traian Văţianu solicita Primăriei şi Consiliului oraşului Arad, trei terenuri pentru zidire de biserici în cele trei cartiere ale Aradului: Pârneava, Şega şi Grădişte. Consiliul Eparhial, prin actul nr. 1570/20 Mai 1926 a decretat înfiinţarea Parohiei Arad-Şega, Episcopul Grigorie Comşa obţinând şi o sesie de 32 jugăre pământ pe seama nou înfiinţatei parohii, care avea la aceea dată un număr de 302 familii cu 1090 de suflete.

B. ***Istoricul bisericii parohiale***:

După mai multe cereri şi demersuri pe lângă Primăria oraşului, aceasta atribuie cu titlu gratuit Parohiei Şega un teren în suprafaţă de 2514 mp., pentru zidirea bisericii. Terenul era situat şi la aceea vreme în vecinătatea Şcolii de Stat din cartier, astăzi Şcoala Gimnazială ,,Ilarion Felea''. Un rol cu totul deosebit pentru obţinerea locului de zidire a bisericii, cât şi pentru înzestrarea noii parohii cu pământ, l-a avut Episcopul Aradului Grigorie Comşa, care a urmărit de aproape bunul mers al lucrărilor. Menţionăm de asemenea aportul deosebit al Protopopului Traian Văţianu şi a preoţilor C. Turicu şi Florea Codreanu, care au ostenit pentru zidirea bisericii, până la instalarea celui dintâi preot al parohiei: Pr. Ilarion V. Felea la 1 septembrie 1930.

B.1 ***Istoria zidirii***: Piatra de temelie s-a pus la praznicul Rusaliilor din anul 1930, prilej cu care a fost ales şi hramul: ,,Pogorârea Duhului Sfânt'', iar în toamna aceluiaşi an, la praznicul Înălţării Sfintei Cruci, s-au sfinţit crucile care s-au aşezat pe turnurile bisericii, aceasta fiind ridicată în roşu. Biserica a fost zidită după planurile arhitecţilor Francisc Eberlein şi Ferdinand Wessely, aceştia fiind şi constructorii care au câştigat licitaţia de zidire pentru suma de 1.331.717 lei.

B.2 ***Arhitectura***: Biserica are formă de cruce, iar în partea de apus două turle, după forma celor de la Catedrala mitropolitană din Sibiu. Lungimea bisericii este de 25 m, lăţimea la abside este de 14 m, iar înălţimea turlelor de 28 de m. Biserica este construită din cărămidă,beton şi fier.

B.3 Pictura: Biserica s-a pictat în anul 1934 de către profesorul Iulian Toader din Arad, fiind repictată în 1983 de către pictorul C. Bălănescu din Craiova, în tehnică tempera, fiind restaurată în 2007.

În cadrul parohiei, în cartierul Silvaş –Cadaş, s-a zidit începând cu anul 2000, o nouă biserică, cu hramul ,,Sf. Proroc Ilie Tesviteanul''. Noua biserică s-a înălţat pe un teren pe care familia Lăbău Petru şi Mărioara l-au donat parohiei, biserica având o lungime de 21 m, lăţimea de 14 m, iar înălţimea de 21m, fiind zidită din cărămidă şi beton armat, arhitectura fiind o copie a bisericii domneşti ,,Sf. Nicolae'' de la Curtea de Argeş. În prezent biserica este finalizată, fiind înzestrată cu iconostas şi mobilier sculptat în lemn de tei, pardoseală din marmură, obiecte liturgice pentru slujire, urmând demararea proiectului pentru pictarea ei.

B.4 Şirul preoţilor parohi:

1. Pr. Ilarion V. Felea (1930-1939)
2. Pr. Demian Tudor (1939-1942)
3. Pr. Gheorghe Liţiu (1942-1949)
4. Pr. Train Cibian (1949-1950)
5. Pr. Emil Tomşa (1950-1953)
6. Pr. Emilian Benţa (1953-1959)
7. Pr. Axente Cadea (1959-1979)
8. Pr. Dan-Emilian Nicolau (1978-2014)
9. Pr. Ioan Hornea (1979-1997)
10. Pr. Mircea Nicolau (1992-1997)
11. Pr. Constantin Rus (1997- prezent)
12. Pr. Aurel Bonchiş (1997 – prezent)
13. Pr. Silviu-Nicolae Faur (2014 – prezent)

D.*Activităţi culturale şi filantropice în trecut*

În cartierul Şega viaţa culturală înainte de primul război mondial a cutivat-o şcoala confesională. Învăţătorii organizau şezători culturale, coruri şcolare, ţinând în acest fel în suflete vie conştiinţa naţională şi religioasă a românilor de aici. Cheltuielile materiale ale şcolii le suporta parohia Arad. În anul 1921 vechea şcoală confesională acoperită cu stuf, nemaiputând fi folosită, banca ,,Victoria'' a zidit o nouă clădire pentru şcoala confesională din Şega. După primul război mondial, şcolile confesionale trec la stat, clădirea şcolii confesionale rămâne liberă până în 1921 când ia fiinţă Casa culturală. Activitatea Casei culturale a fost una deosebită, mai cu seamă după venirea în

parohie a Părintelui Ilarion Felea care a impulsionat activitatea de aici, înfiinţând o bibliotecă a casei culturale, organizând conferinţe şi şezătorii la care au participat tineri şi vârstnici.

În 1927 ia fiinţă ,,Societatea Tinerimii Sfântul Gheorghe'', activitatea acesteia remarcându-se prin contribuţia la renovarea Casei culturale, la promovarea corului bisericesc înfiinţat în 1932. Din 19 martie 1933, în Casa culturală se ţin şi întrunirile Oastei Domnului, sub conducerea Pr. Ilarion Felea.

Activitatea la Casa Culturală a continuat până când clădirea a fost confiscată de Stat, iar mai departe în locaşul de închinare. În 1999 în cadrul parohiei a luat fiinţă Asociaţia ,,Buna Vestire''care a derulat programe social-filantropice de sprijinire a persoanelor vulnerabile, a tinerilor(elevi şi studenţi), organizând pelerinaje la sfintele mânăstirii, editând lunar, din 1999 până în 2009 şi foaia duhovnicească ,,Buna Vestire''.

E. Profilul actual al parohiei

În prezent, în Parohia Arad-Şega activitatea pastoral-misionară se desfăşoară prin slujirea celor trei preoţi, cu sprijinul şi conlucrarea organismelor parohiale, Consiliul şi Comitetul parohial, iar activitatea filantropică se împleteşte cu cea a Asociaţiei ,,Buna Vestire'' care activează în cadrul parohiei.

Bibliografie:

- Cronica Parohiei Arad – Şega (1933-1965)